

የኢ-ጥበት

የተማሪ መධኑና

አንድና ክፍል

አዲን አርጥ አዘጋጅቶ

ደንዳና በርሃ

ደማ ቅለና

ታደሰ ድንቀ

አዲን አርጥ እኩተርቻ

ከበዕት ሌማሽ

ለማ በኋ

ለባብ ይመግል

በአዲን አርጥ ገምጾች

ደርግ ማቅዣ

ደቀበ ገብ

እስማኬል ፈሰን

ተርጋማ

እኩተር

ይልፅናዎች ጥለሁን

ደቀበ ገብ

ገራይነት

ታደሰ ድንቀ

ገዢ ስዕል

በዘተወጪ የሚ

© የኢኮኖሚ ትምህር ሰር: 2014/2022

ይህ መጀመሪያ በኢኮኖሚ ትምህር ሰር እና በአዲነ መምሃራን ትምህር ክፍል ከለፈ ትብብር በ2014/2022 ቀንዋዬ::

የዘህር መጀመሪያ የባለቤትናት መብት በሁኔታ የተጠበቀ ነው:: የኢኮኖሚ ትምህር ሰር ሲቻሉ ወጪ በመለያ ሆኖ በከራል ማሳተምም ሆኖ አሳይቶ ማስረጋገጥ በሁኔታ ያስጠየቂል::

ጠቃላይ

ምክር 1 የሰነድ ጥበት ገንዘብ.....	1
1. የመለከት.....	1
1.1. የሰዕስዎች መፈጸም.....	1
1.2 መዝሙር ማቅረብና ማያዝ.....	9
1.3 የመለከት ደምዎች ማያዝና ማቅረብ	17
ምክር 2 የፈጸመ ቅጽ.....	24
2.1 አድራሻዎችን መግለጫ.....	25
2.2 መስተምርዎችን በተለያየ አቀጣጭ በማስወገድ ማቅረብ.....	29
2.3 የቤተሰቦች መዝሙር	37
2.4. መዝሙርና ፖሮጀክት በቀላሉ የው.....	42
ምክር 3 የታረክና የባህል ተጨማሪ ሆኖታ.....	44
3.1 የአካባቢና የሁጻተሰቦች መያዥ.....	44
3.2. የአካባቢ ቁልማት	63
ምክር 4 የሰነድ ጥበት ገንዘብ.....	68
4. አስደዳቂ የባህል ክንውት	68
4.1. የቤተሰቦች መዝሙርና ወጪዎች	68
4.2. የቤተሰቦች የሰነድ ደረጃ በፊርማ መልካ መግለጫ::	70
4.3 የቤተሰቦች ስዕል	74
ምክር 5 የሰነድ ጥበት ገንዘብ.....	78
5.1. በበታቸ በመዝሙር የረሳን ተፈጥሮች ደምዎች ማሳደግ	78
5.2. የታረክና በታወች ገንዘብና ትግበራ	84

ግዢራፍ 1

የሰነ ጥበብ የገንዘብ

1. የሚልከታ

1.1. የሰነዎች መፈጸም

1.1.1. የበትሰቦ ሰዕላ

የገንዘብ ጥያቄዎች

1. ከዚህ በታች ያለው ሰዕላ ስንት የበትሰቦ አሳይቷል
አለው?
2. ከዚህ በታች ባለው ሰዕላ ወሰኑ የሚታረው ነገሮች
ምን የሚገኘው?

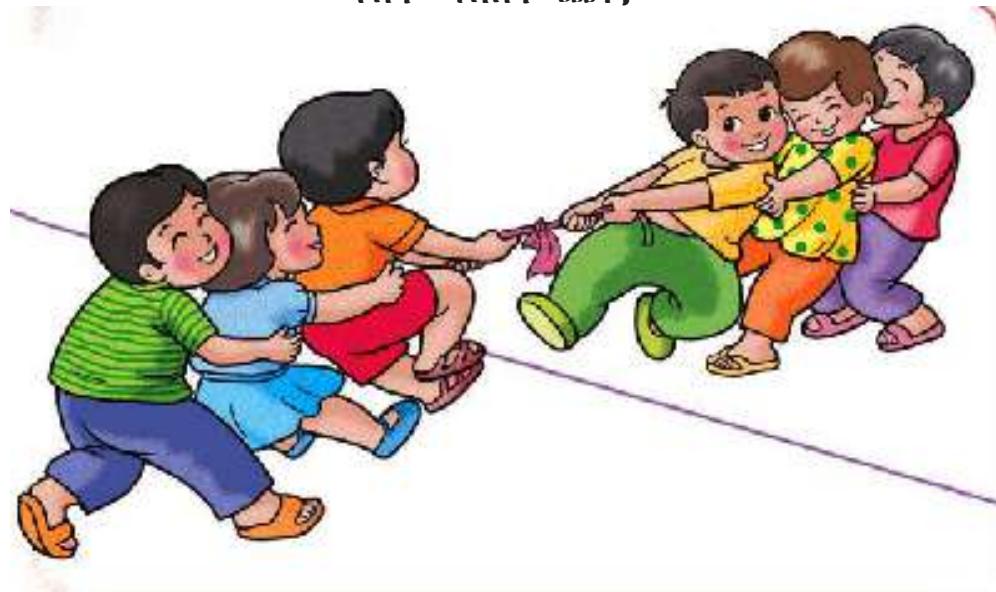
በተሰጠና ግብርቶው

የግንዘብ ተያቄዎች

1. հԱՍ ՈՉԻՇ ՈՂԾԱ ԻՒԽԱԽՆԴԻ ԸՎՔԺՄԴԻ ՄՆԴՐ
ՔԴԿՈՎՆ ԴԱՅՄԺՄԴԻՄ ԺՄԺԼԴՄԴԻ ?
 2. ՈՀԿՈՋՔՄԴԻ ԹՄՆ ՀԵՂԴԻ ԸՎՔԺՄԴԻՆ
ԴԱՅՄԺՄԴԻՄ ?

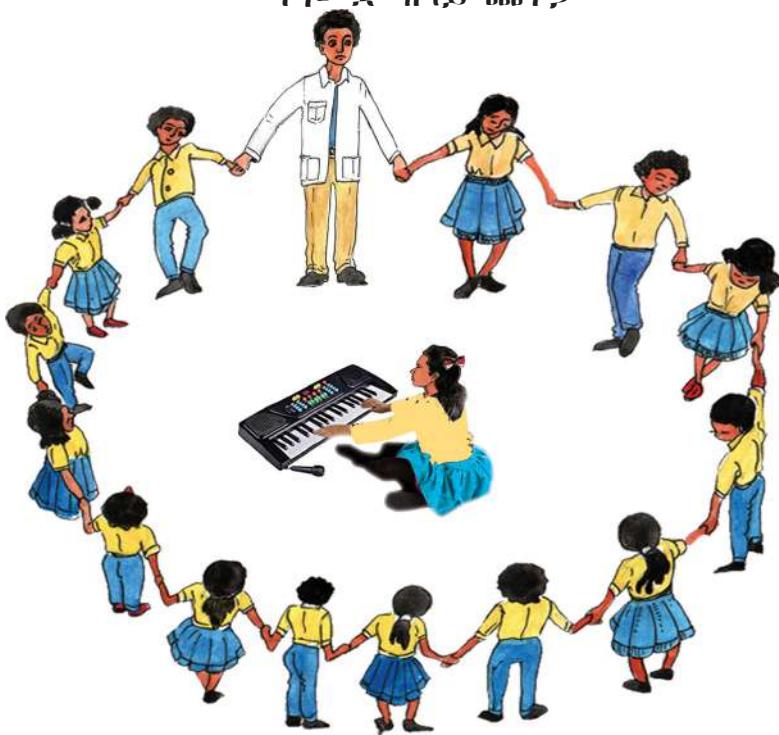
የሰኞ ማከሰኞ መዋጭ

የገመድ ገተታ መዋጭ

የገመድ ዘላሪ መዋጭ

እኔ ለእኔ በመያዥኑ ክብ የመሰራት መዋጭ

የት-ምህርት ቤት ወሰን መዋታውን

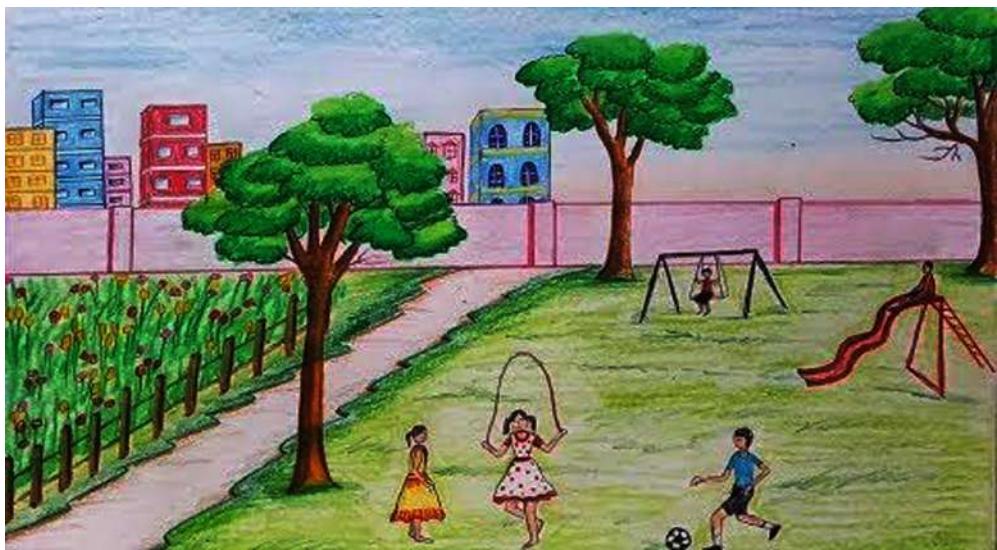
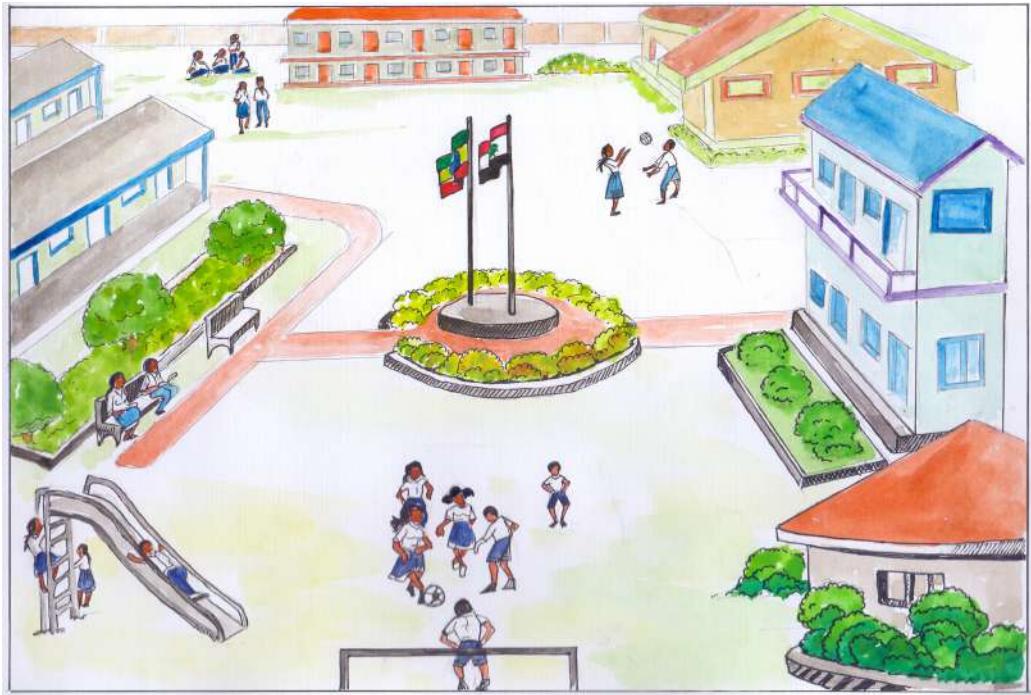

ሁኔታ የመምህራዊውን ምክር ስያዳምዣ

1.1.2. የተማሪው በታች ስል

የግንዘብ ጥያቄዎች

1. የተማሪው በታች ስል ሲሆን ይባላል?
2. በተማሪው በታች ስል ወሰኖች ምን ይገኘል?

ለጀት በተምህርት በታችው ቁጥር የዚ ወሰኑ የተለያየ መዋጊዎች ሰጭዎች

1.1.3. የተራሱ እንቅስቃሴ

የግንባብ ጥያቄዎች

- የመከና መንገድ እንደሆነ ሂሳብ መለያሁ?
- በሚቀጥለው ሰዕላ ወሰጥ የመከና መንገድ እንደሆነ
በየት በተላ ማቅረጥ እንዳለባቸሁ እመልከቱ::

ህግናት የመከና መንገድ ሲያቀርቡ

ለጀት የመከና መንገድ ስያችርው

ለደንብ መንበ ሰሽገኘ

1.2 መዝመር ማድመጥ፣ ማየትና መዝመር

የግንዘብ ጥያቄ 1

1. መዝመር ትወካላትሁ?

2. ፈጻን አይነት መዝመር ካወጪሉትሁ ቤወቃቁላትሁ?

Takkooyyee Iamooyyee

የልደች ማዋታ መዝመር 1

ማንበብ እውቅለሁ

ሁልጋዊ እነባለሁ

ባንበብኩ ቁጥር

ይገባኩ ማሳተር::

ማሳተር ማሳተር/x2

የእውቀትን ማሳተር

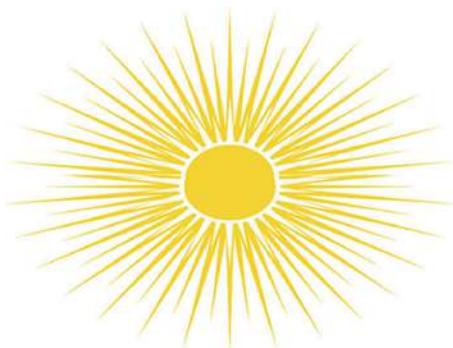
እኔ ለንገድኩ

ከየ መዕሆኑ

ታገኑታለኩ:::

ማሳተር ማሳተር/x2

የልደች ማዋታ መዝመር 2

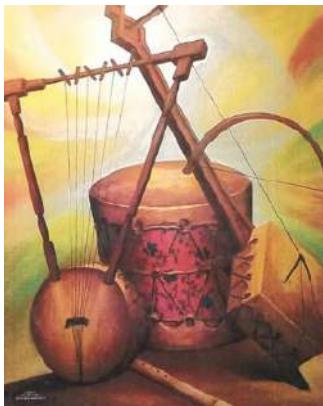
ወካይ ፍትህዋች

በርሃንዋን አበራች

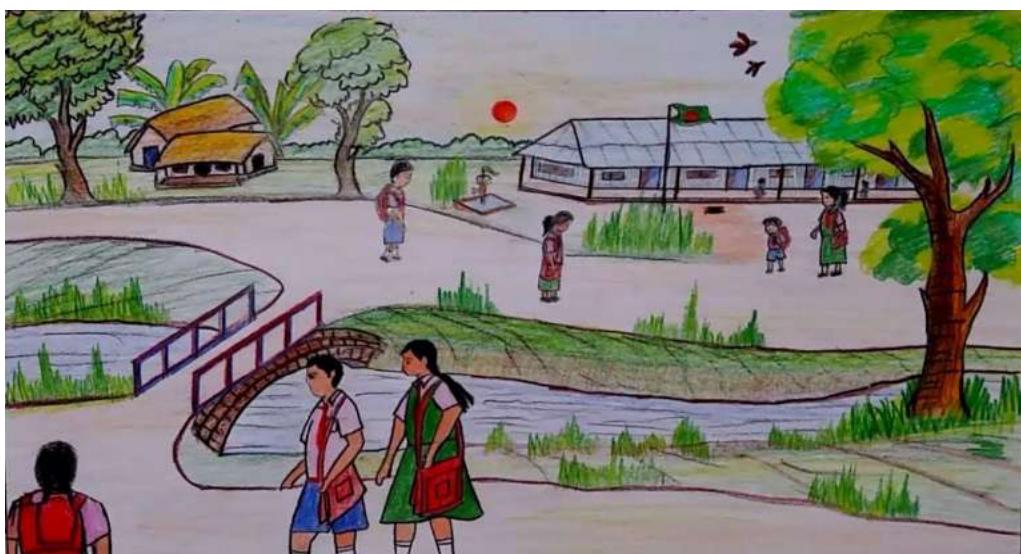
ኋላደች እንዲወጣ

ወካይ ወካይ ወጥቶ /x2

በርሃንዋን እያደዚቷ·
መለማን አባረታቷ·
ኋ ልጅቷ እንማውት·
በአይዋ ስትጠልቻ/x2
በአይዋ በአይዋ ወጣቷ/x2

የልጅቷ መዋታ መዝሙር 3
ትምህር ቤቱ

...ԴՐԱՄԱԿԻ ՈԵՒ

Ք Ե Խ Ա Ռ
Ք Դ Մ Ա Հ Ա Ռ
Կ Ե Լ Ա Ղ Ա Թ
Հ Ա Զ Ֆ Ի Շ Ա Մ Ա Ռ 2x

Դ Ր Ա Մ Ա Կ Ի Ռ
Ք Հ Ա Վ Ա Ռ Ա Ռ
Հ Ա Զ Բ Ո Լ Մ Ա Ռ
Ք Ր Ա Ժ Ա Բ Ա Ռ
Ո Հ Ա Վ Ա Ռ Ի Ժ Ի Ւ Ա Ռ
Կ Ա Զ Մ Ա Վ Ա Ռ Ա Ռ Ա Վ
Հ Ա Զ Գ Ի Ն Ա Ռ Ա Մ Ա Վ Ա Ռ

Հ Ո Ւ Մ Ա Վ Ա Ռ Ք Ա Վ Ա Ռ Ա Վ
Հ Ա Վ Ա Ռ Ք Ր Ա Վ Ա Ռ Ի Վ Ա Ռ
Կ Ա Զ Մ Ա Վ Ա Ռ Ա Մ Ա Վ Ա Ռ
Ս Ա Մ Ո Ա Վ Ա Ռ Ա Վ Ա Ռ Ա Վ Ա Ռ 2x

Ք Ա Զ Մ Ա Վ Ա Ռ Ա Վ Ա Ռ Ա Վ Ա Ռ 4

Ք Հ Ա Վ Ա Ռ Ք Ա Վ Ա Ռ Ա Վ Ա Ռ

ՊՐԵՄԱՆ ԴՐՁ

1. የኢማርኛ ቅንቁ ፌደላትን በመገለጹ ላይ ተችሱ ተወቃቅ ነው?
 2. ከዚህ በፊት የተማሪዎችን በማስታወሻ ከዚህ በታች የተሰጣቸኝ የኢማርኛ ቅንቁ ፌደላት በቅድም ተከተል አያዝና::

የኢማርኛ ቁንቁ ፈደላት

ሀ አ ማ ስ ሰ ሲ ብ ቃ ቅ ባ ተ ቁ ን ተ
ከ ከ ወ ኪ ካ ገ እ ወ ው ወ ዓ ወ ዓ
ወ እ እ ተ

የኢማርኛ ቅንቁ ፊደል

1. D ha	12. F che	23. P ye
2. A le	13. T kHa	24. R de
3. dh Ha	14. T ne	25. X je
4. dd me	15. T ne	26. T ge
5. D se	16. h A	27. m Te
6. L re	17. n ke	28. bb Che
7. ñ se	18. ñ He	29. R P'e
8. ñ she	19. ø we	30. R Ts'e
9. F qe	20. O 'a	31. O Tz'e
10. ñ be	21. H ze	32. d fe
11. F te	22. W zhe	33. T p'e

ተግባር

የሚከተለውን ስለ አማርኛ ቅንቃ ፌደላት በምሳሌ-ድምዱ
የተዘጋጀውን በማክመጥና በማየት ወይም በመምህራኝሁ-
መሬት በመደረግም ከተለማመዳኝሁ በእሌ በበድን
ዘምሩ:::

የአማርኛ ቅንቃ ፌደላት መዝመር

ሀ	ለ	ሙ	በዚ መቀመር ይመርኬ
ሰ	ረ	ሽ	በማለት አስከተልካ
ወ	ቦ	ተ	የፈደል አካላት
ቁ	ነ	ጥ	የመህል ፌደላት
አ	ከ	ወ	በዚ ቅጥልለሁ
ዘ	ገ	ን	ደሞ አስከተልሉሁ

ደ	ጂ	የ	ለማለት አልደካምም
ጠ	ይ	ዥ	ሳልቆጥር አላልፍም
አ	ኤ	ጥ	በዚ አሳርጋለሁ
ፈደገትን ሁሉ እኩህ እማራለሁ:::/ 3			

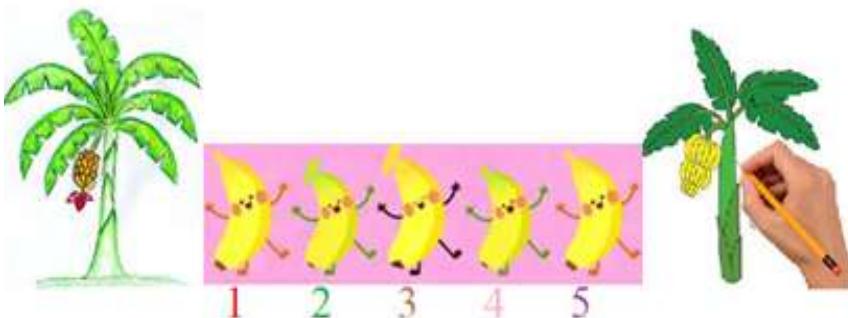
የፈደገት መዋቅታ መዝመር 5

የሚያማምና መብት

የግንዘብ ጥያቄ

ምን እንቀጥረሉን

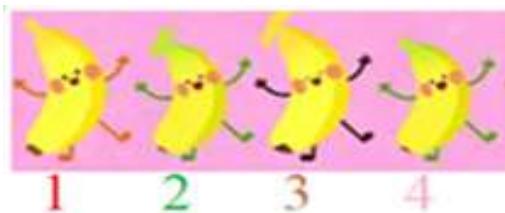
?

እምሰት የሚያማምና መብት አለን

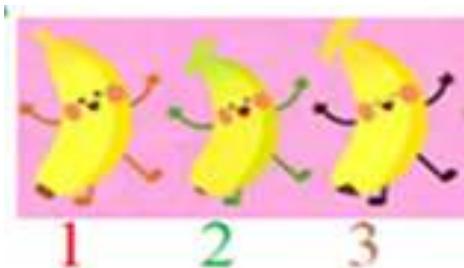
እንዲን ስበላ አሱት ይቀረሉ

አሱት የሚያማምና መብት አለን

እንዲን ስበላ ስሱት ይቀረሉ

ԾՈՒՅԻ ՔԱՂՔՄԱԳԻ ՄԱ-ԱԻ ՀԱՅԻ

ՀՅԱՅՆ ԾՈՒՅԻ ՄԱԼԻ ՔՓՇԱ.
ՄԱԼԻ ՔԱՂՔՄԱԳԻ ՄԱ-ԱԻ ՀԱՅԻ

ՀՅԱՅՆ ԾՈՒՅԻ ՀՅԱՅ ՔՓՇԱ.
ՀՅԱՅ ՔԱՂՔՄԱԳԻ ՄԱ-ԱԻ ՀԱՅԻ

ՀԱՅՆ ԾՈՒՅԻ ԳՈՂԳՈ ՀՔՓԸՉՈ/ ×3

1.3 መዝሙር ማዳመጥና መዝሙር

ሀገኑት መዝሙር በማዳመጥ በደስታ ስጋፍና.

ደስታ የሆነ

ደስታ የሆነ

ይጠዥት

ደስታች የሆነ ያጠበቃዎች

ቻ ተ ቻ

ደስታች የሆነ ደስታውን ለመግለፅ

ደስታች የሆነ ያጠበቃዎች

ቻ ተ ቻ

ደስታች የሆነ ይደንስ

ዶንስ ዶንስ

ደስታች የሆነ ደስታውን ለመግለፅ

ደስታች የሆነ ይደንስ

ዶንስ ዶንስ

ደስታች የሆነ በጣም ይሳቀ

ሀ ዘ ዘ

ደስታች የሆነ ደስታውን ለመግለፅ

ደስታች የሆነ በጣም ይሳቀ

ሀ ዘ ዘ

ደስታች የሆነ ወደፊይ ይዘላል

ዘለል ዘለል

ደስታች የሆነ ደስታውን ለመግለፅ

ደስታች የሆነ ወደ ስይ ይዘላል

ዘለል ዘለል

ደስታች የሆነ ይዘዋር

ሻገሳ

ደስታች የሆነ ደስታውን ለመግለፅ

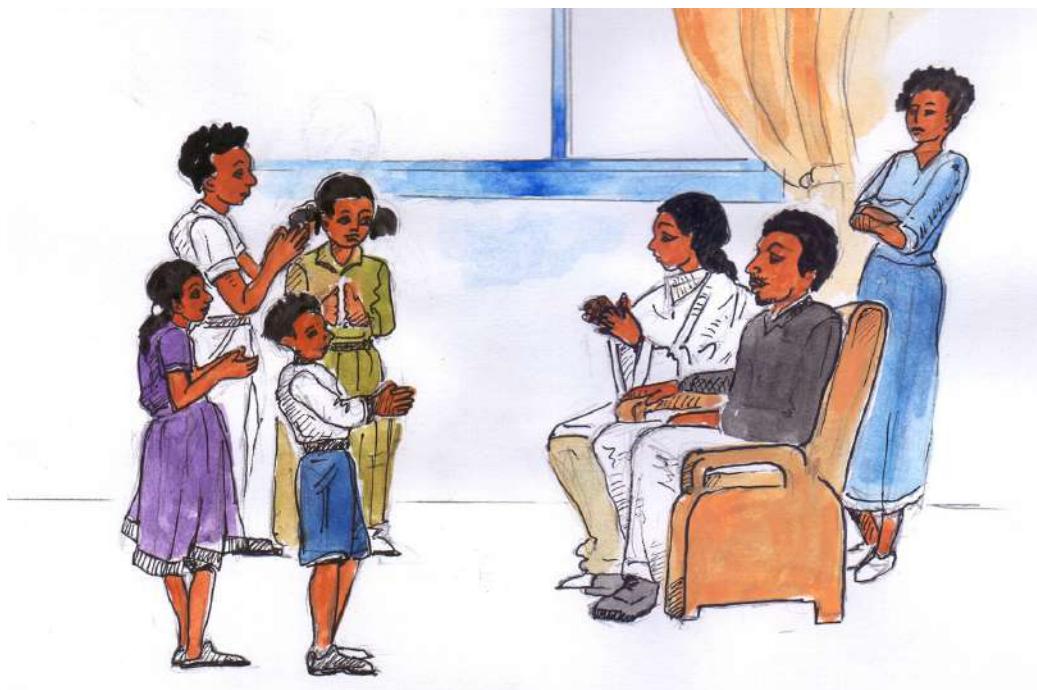
ደስታች የሆነ ይዘዋር

ሻገሻ

ደስታና የሆነ ሁሉን ይበል
ቻብ ተብ ደንብ ደንብ ሻገሻ
ደስታና የሆነ ደስታውን ለመግለፅ
ደስታና የሆነ ሁሉን ይበል
ቻብ ማብ ደንብ ደንብ ሻገሻ

ተግባር 1

ስለ እነዚህ ሲዕለም የተዘጋጀውን መዝሙር ካወጣዎች
በእነ ከንድቀቃቸው ይርሱ ተጨማሪ::

የበተሰብ አባላት መዝሙር

የበተሰብ አባላት መዝሙር : ከዚህ በታች ያለውን መዝሙር በሁሉት በድን ተከናወችሁ በመቀበበል ኮምና::

በድን አንድ

እናትና አባቴን

ወንድምና እህቴን

በሰላምና በቅር

በድን አንድ

በተሰበቻ

በተሰበቻ

በተሰበቻ

በድን አንድ

የእናትኑ እናትኑ የሚሆ኏ት ?

የግኝትኑ እናትኑ የሚሆ኏ት ?

በድን አንድ

እነት ማነው ?

እነሰት ማናት ?

በድን አንድ

እንዘሩ ሁሉ

እንወዳቶዎን

በድን ሁሉት

እውቀለሁ

እውቀለሁ

እናራለሁ

በድን ሁሉት

ያሳይገኘል

ይዝከባከብናል

ያስተምሩናል

በድን ሁሉት

ስት አያቱ

ወንድ አያቱ

በድን ሁሉት

የግኝት የእናት ወንድምና

የግኝት የእናት እህት

በድን ሁሉት

በተሰበቻን

እንደራሳቸን

ተግባር 2

1. ካሱ መገመር ምን ተረዳችሁ? ለመምህራችሁ
ንገሩ:::
2. የበተሰቦችሁን አበላት ለጋደዴችሁ ጥገና:::

“የቀቅ መማ ምስለ-ድምዕ”

መምህራችሁ ይህንን ምስለ-ድምዕ ከሳይዋችሁ በጃላ
ከያችሁትና ከሳማችሁት ምን እንደተማራችሁ
ለመምህራችሁ ጥገና:::

እኔርቱ የእያዥን ምክር አልሰም በላ ቅድን መሆም እናርታ
እየደጋገጥ ነው::

ቀዬ መጠኑ ያሸርቱን ይዘ መከተል ወሰኑ አስገባት::

መልመድ 1

1. ያሸርቱን የእያምቱን ምክር ያለመሰማት-ዋ ለምን ችግር እጋለማት?
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ጥዃኩራዊ 2

የፌዴራል ታስቦች

ሰጠትን መግለፅ

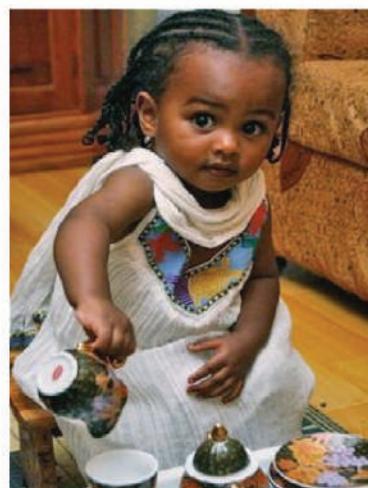
ሰጠይ መረጃና ወሆ

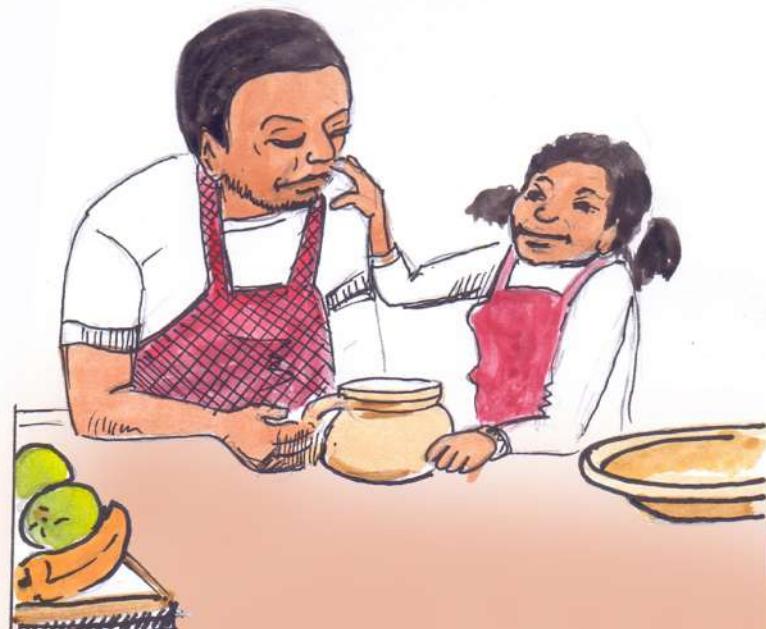
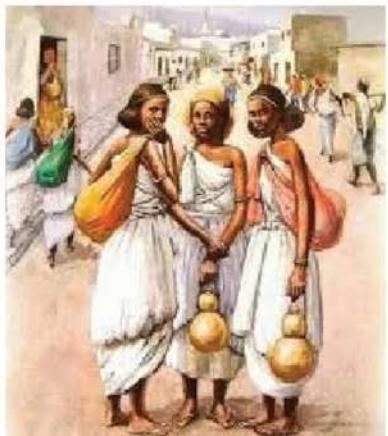

2.1. የበታሰብ ማኅን ማስመሰል

መፈመቂ 1

1. በተሰጠቸው በበት ወሰኖች ምን ምን እንደሚሰሩ
ለመምህራቸው ተናገሩ:::

የበተሰብ አባላት የተለያየ ስራውችን ሰሰኑ

2.1.1. የራሳን በተሰበ አለባበኩ አነጋገር ማስመሰል

የእናቶች አለባበኩ ማስመሰል

መልመክ 2

1. የእናቶችሁን ለብስ ለብኩ ተወቃቄሁ? ተወቃቄሁ?

2.1.2. የአባቶች አለባበል

መሸመያ 3

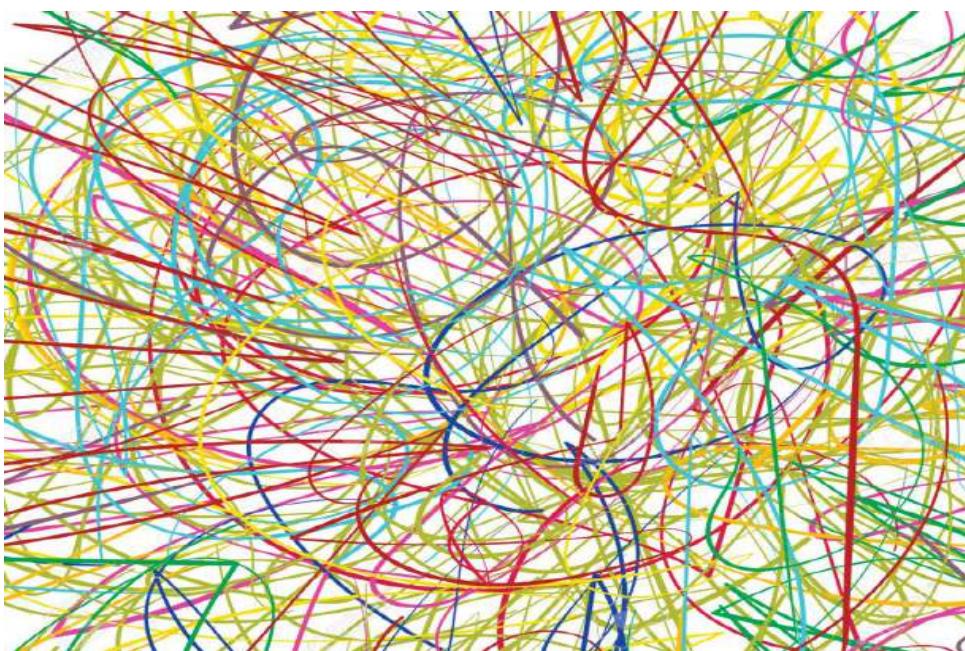
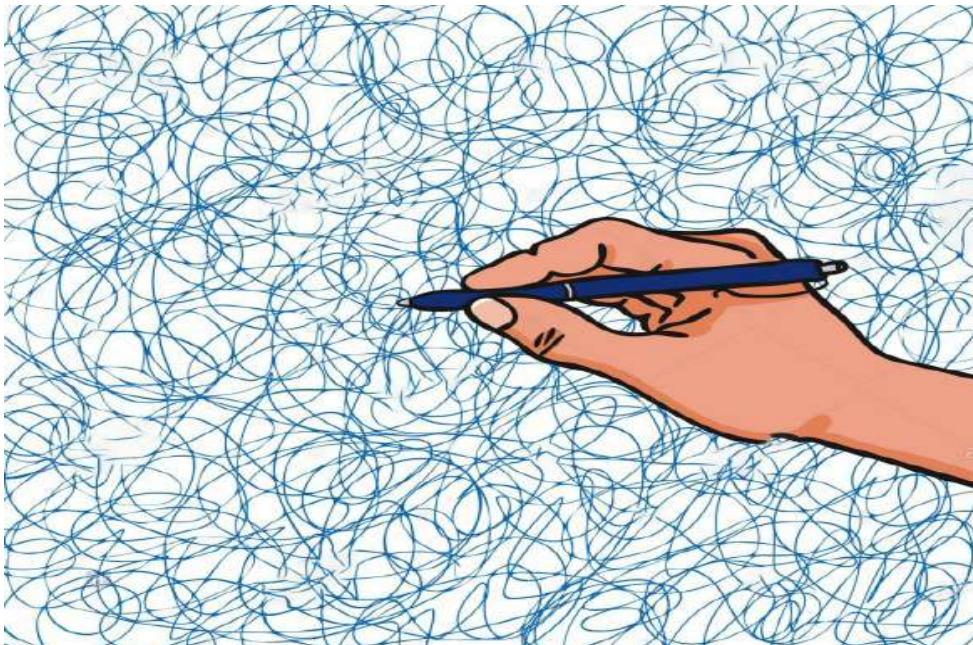
1. አባቶችም ምን አይነት ለብት ይውካሉ?

መሸመያ 4.

የበተሰቦችም አለባበል አካሄድና አነጋጋር በማስወሰል
ለንዳቀችም አሳይ!

2.2. ՄՈԼՄԸՆԻ ՈՒՂՔՔ ՀԺՄՊԸ ՈՄԿՈՄԸ ՄԵԺՈՂՔԸ

ՈՒՂՔՔ ՄԵՂՋԸ ԲԻՇԽԸ ՄՈԼՄԸՆԻ

መስመሪያን በተለያየ እቅዱዣ በማስመር ቁርቃን መኖር

2.0.1. ማስመርን መለማመሪ

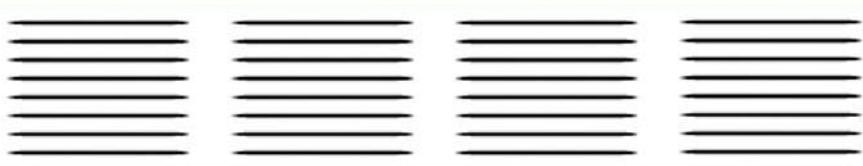
መስመሪያ 5

የሚከተሉውን ቁጥር መስመር በደብተኞችሁ ወሰጥ
በመደጋገም በማስመር ተለማመሪ:::

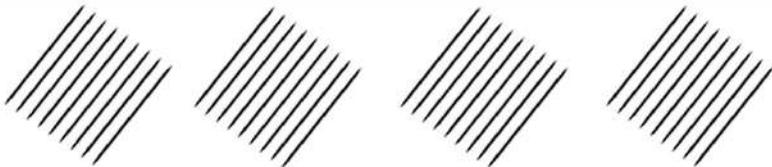
መስመሪያ 6

የሚከተሉውን አገዳጭ መስመር በደብተኞችሁ ወሰጥ
በመደጋገም በማስመር ተለማመሪ!

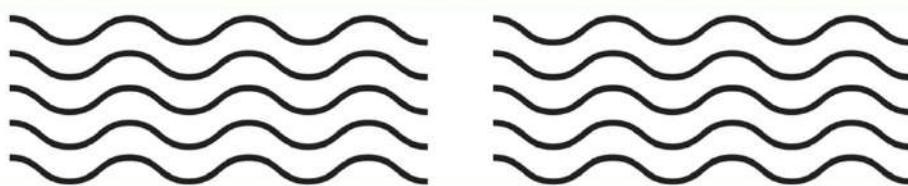
ՄԱԾՄԱՔ 7

Բաղիւթավո՞ն հիբ մածմաշն ԱԶԱԴՀԱՅԻՄ Փ.ԸԴ
ՈԽԶ.ՀՂԴ ՈՄՂԼՄԱԾ ՎԼՄՂՄԱՔ!

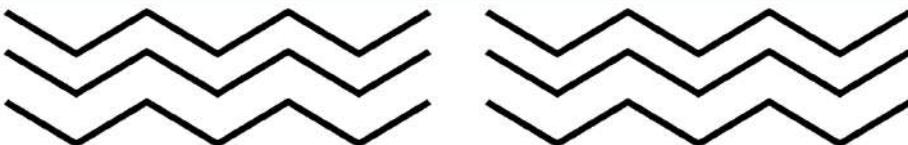
ՄԱԾՄԱՔ 8

Բաղիւթավո՞ն տառմղպ մածմաշն ԱԶԱԴՀԱՅԻՄ
Փ.ԸԴ ՈԽԶ.ՀՂԴ ՈՄՂԼՄԱԾՎԼՄՂՄԱՔ!

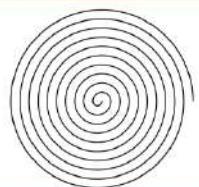
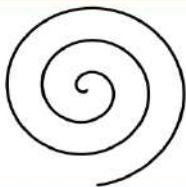
ՄԱԾՄԱՔ 9

Բաղիւթավո՞ն ԱՊԱՊ մածմաշն ԱԶԱԴՀԱՅԻՄ Փ.ԸԴ
ՈԽԶ.ՀՂԴ ՈՄՂԼՄԱԾ ՎԼՄՂՄԱՔ!

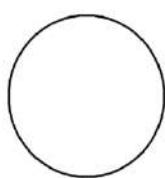
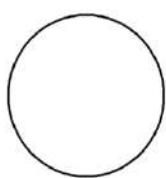
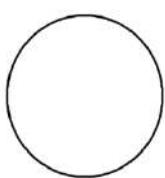
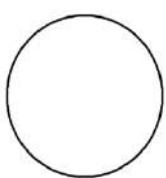
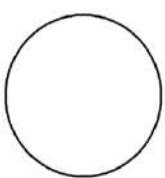
መልመጃ 10

የሚከተለውን ምክርከር መሰመርን በደብተሬታዎች ወሰጥ
በመጽዋጥ በማስወገድ ተለማማካል!

መልመጃ 11

የሚከተለውን ክብር መሰመርን በደብተሬታዎች ወሰጥ
በመጽዋጥ በማስወገድ ተለማማካል!

መልመጃ 12

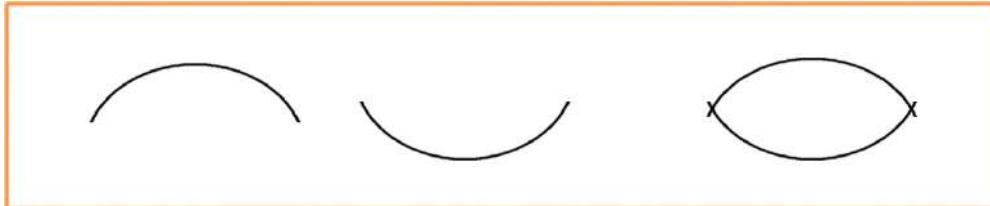
የሚከተለውን ፍላጊ መሰመር በደብተሬታዎች ወሰጥ
በመጽዋጥ በማስወገድ ተለማማካል!

መልመጃ 13

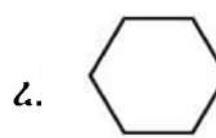
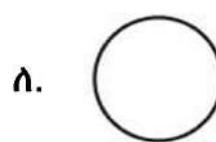
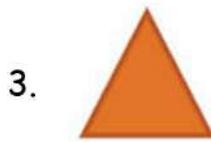
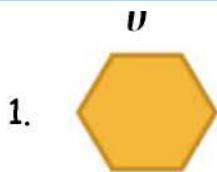
የሚከተለውን የደጋን መሰመር በደብተሬታዎች ወሰጥ
በመጽዋጥ በማስወገድ ተለማማካል!

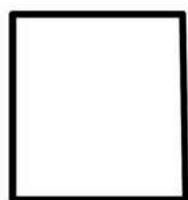
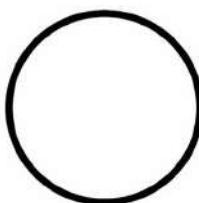
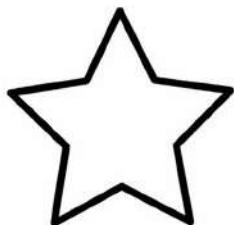
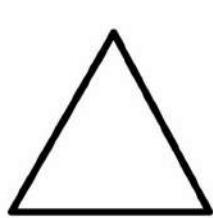
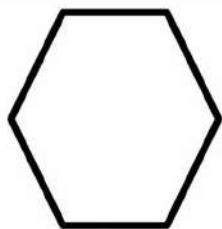
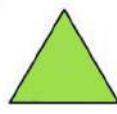
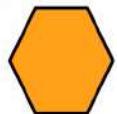
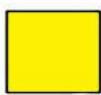
መሳጠቸው 14

ከዚህ በታች በመለመር ቅንቃት የተሰና ቅርጋዋን
ከተመሳሳይው የሆኑን ስምምነት ነው::

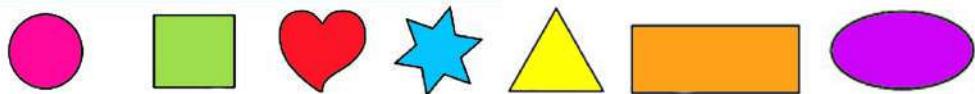
Խոհմանք 15

Քաղիւրական գույքի ուղղուցադրություն կազմակերպության պաշտության մասին փաստ

առձանիք 16

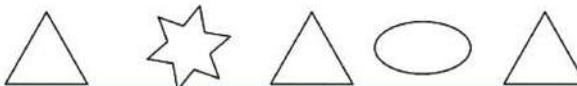
ԲԱՂԻՒԹԱԴՐԱՆ ՓԱՇՎԻ ԻՆՔՐԻՎ ՈՃԱ ՓԼԹՄ ՓՈՒ:::

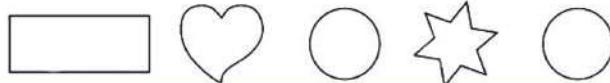
1. Ի՛Ռ

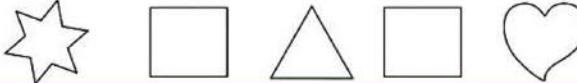
2. ԸՆԴԻ ԴՅ

3. Ճ՛Ա

4. Ի՛Շ

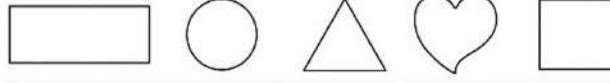
5. ՊԵՂԱ

6. ԻՒԽ

7. Ի՛ՇՎԻ ԴՅ

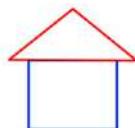
առձանիք 17

Քողի իւլադա՞ն բնե՞ր փշքի՞ ձևածակա՞լս հձմաւա՞լս ուշա ՓԼԹԱ ՓՈՒ!

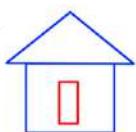
1.

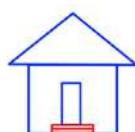
2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

2.3. የበተሰብ መዝመር

የግንዘብ ጥያቄዎች

የበተሰብ መዝመርን የሚዘምሩው ማን ነው?

የበተሰቦችሁ አባላት ሰዕምሩ ሰምታችሁ ታውቋለችሁ?

የእያንዳንዱዎን ያምዕ አስመሳላችሁ አምሩ:::

ለእናት መዝመር

ትግስተኛው እናቱ

ሁሉ አስብላሆ መዳኑቱ

ወልደኛ ያሳድግኛ እናቱ

መጥቻ እስከደኛ ፍቃቃያለሁ

እናቱ ከልበ ወደኛለሁ

ኬራኝ ለዘላለም

እንዳንቱ መሆኑ ለኋላም/ $\times 2$

ተግባር

የእናት መዝሙርን ያምጣችሁን እንደ አባት እንደ እናትና
እንደ ለጂች አሰመሰላችሁ በመዘመር ተጨውች:::

ለእባት መዝሙር
የኔ ትግበራዊ አባት
እከራብህሉሁ በእውነት
አሳይገኝና ታኑ ስው አድርጋ
በማም ታክሮለሁ መጥቻ እስከማይ
ኬርድና ለዘላለም
እንዲንት ማሆን ለኔ የለም/x2

የነገረችን ያምሩ በማስዕስል የመጨመር ተግባር

የእባት መዝሙርን ያምጣችሁን እንደ አባት እንደ እናትና
እንደ ለጂች አሰመሰላችሁ በመዘመር ተጨውች!

የእሁትና ወንድም መዝመር

የግንዘብ ጥያቄ

1. ወንድምና እሁት አሳይቷል?
2. ትምህርት ቤት ለመምጣት ምን ብቻ ይጠናልቷል?
3. ወንድሙ የሚለውን መዝመር ካወጪልቷል?
ቁጥር ይለማል?

ወንድሮን ያሳቀበ 2x
ተኝነው 2x
ደወል ተደወል 2x
ተነስ 2x
አ አ አ....
እሽ እንዳለሁ 2x
እምን ታጥበ
ፈጻጸን ታጥበ
ወደ ትምህርት በት
እረዳለሁ 2x

እሁድ ማረጋገጫ 2x

ተኝነው 2x

ደወል ተደወል 2x

ተነስ 2x

አ አ አ....

እሽ እንዳለሁ 2x

እምን ታጥበ

ፈጻጸን ታጥበ

ወደ ትምህርት በት

እረዳለሁ 2x

የበተሰብ መዝመር

እናትና አባት
ወንድምና እሁት
እነዚህ ባንድነት
የበተሰብ አባላት/x 2

ወንድም እሁት አለኝ
ሁሉ የሚያግቡኝ
ጥሩ ለሮ እንድሆን
ሁሉ የሚመከሩኝ /

ለለዕችም በመደች
ከኩ ጋር ማረኞኑ
እየተጋገዘ ስራም የሚሰሩ
እኔጠው እንዲሁ በተሰበ ዓቶው
ስለ ፍቅርናው ክብር ማገባቸው

2.4. መዝሙርና ወጪዎች/ወጪዎች በቀላል ጥሩ

የግንዘብ ጥያቄዎች

- መጽሑፍ ተወቃቄለሁ?
- ጥሩን ፖንጻ አይነት ወጪዎችን ተወቃቄለሁ?

በህላዊ መዝሙር ክቀላል ወጪዎች ይህ

የሚከተሉውን መዝሙር በበድን ሆኖም ክበ በመስራት
እያጠበበባቸውን ክበው እያመታቸው ተማወቂ!

መረጃ ያገኘል ይች

እኔ በት ያለ ለደቸኝ

ፈተሻ ልማትዎች

በቀልፋት አሰጣጥዎች

ቁልፌ ስትሰበር

በዋንጻ ገበያዎች

አዲ ቅለው ስንደው ቅለው
ይቶን ተተስ ያቶን ቅለው
የቶን ቅለው /2

ተግባር

ከምታውቁት የመኅና አይነቶች እንዳንግ መጠቀሱ ተራ
በተሸ በማጭበብር እኩያ::

ማጭቻለያ

ሁባኑት ባህላዊውን የሚያንበባቁ መዝሙርናን በመዘገበ
ባህላዊውን እንዲውጥና እንዲያከበሩ ያደርጋቸዋል::
እንዲሁም በቤተሰቦችው መከከል ፍቅርና መሌካም ግንኝነት
እንዲጠናከር ያደርጋል:: /የመምህር መምሪያ ማረጋገጫ ይህን

ጥዃርና ፩

የታራካና የባህል ተጨማሪው ህኑታ

3.1. የአካባቢና የሚሆንትስ የሰነ ጥበብ ስራውች

ተግባር

በአካባቢያችሁ የእኔ ስራ ውጤቶችን አይታችሁ ተዋዋለችሁ?

የአካባቢና የሆነትስ ስነ ጥበብ መሬ የሚባለው ከጥንት ፎምሮ በሆነትስ ውስጥ ስሳራ የቆየ መሬ ነው፡፡ ለምሳሌ ከሽከላ እናር የሚያደርግበት ተቀብሪ፡ እንዲሸፍ የመሳሰሉት ዓይነቶች፡፡

መስጠጥና 1.

በኢትዮጵያ ካሽከራ የሚሰሩ ምግባር ለማብራሪያ የሚያገለገለ እቅዱችን ለከተማ ጉዳታዎችን የሚያስፈልግ የሚከተማ ነው::

ለለው ህጻረተሰብ ፖሮ ስምና ነው:: ይህም ተጥ በመናተል የሚሰሩ መሬ ሲሆን ለምሳሌ በልካ:: ከታ:: ጉባ. የተለያየ ማህተም ለበሰቶ የመሳሰሉት የሚከተማ ነው::

የሰራተኞች ሲሆ መሬ የተለያየ የሰራተኞች ወጪዎች ለምሳሌ:: ሲፈልጊ መስብት ወንደቻቸው የመሳሰሉትን ያጠቃላላ::

የእንደሱት ስራ መያዥ ከእንደሱት የሚሰሩ እቃዬታ ለምሳሌ
አለዋ፣ የበት በር፣ መረጃዎ፣ ወንበር እና የመሳሰሉት
ናቸው:::

የበረቱ ስራ መያዥ ከበረቱ የሚሰሩ እቃዬታን ያካትታል::
ለምሳሌ መጥረቢያ፣ ቤትዋ፣ ማጭድ፣ ደቻዶ እና የመሳሰሉት
ናቸው:::

የቆዳ ስራ መያዥ ከቆዳ የሚሰራ ሲሆን እንደ ውስ፣ ቁርበት፣
ስላም እንቀልባ እና የመሳሰሉት ይጠቀሳል::

መልመድ 1

የሚከተሉትን የበት እቃዣቶች አይታኝሁ ታውቋላኝሁ?
ከምን ካያን እንደማስረጃ ለመምህራኝሁ ተናገሩ::

v

አ

ሐ

ሙ

w

ሮ

ሰ

ኩ

በኢንባለዎች ፈደሰ ትምህር ቅጥር ይገባ

መስጠና 2

የሚከተሉትን ማለያ ለብድቅ ቅጥር ተኋገሩ::

3.1.1. የባህል መዝሙር

አካራ ማህል አለን ለምሳሌ:

የእንስሳት መግቢት መዝሙር

በትኩና ሌሎች እንደምን ውስጥሁ

በዚህ ሰትዎለ ምን ምን ገመግኘሁ

በዚ ምግባር ወሆ አገኅቸው

ወይስ ስትዎለ ወማግኘሁን ውስጥሁ::

በራም የታለ ፍርሰለቸው ማቻዎር
 እንደት እንደዋለ እረቶው ይኝገር::
 ገበ በየተረጋ በየማድረግ ተሸጋ
 ተዘጋጀ ቅርጫ ይከው እርታ ተሸጋ::
 በሌ መመ እረቱ በየ መኞች ተሸጋ
 መልካም ለሌት ይሁን ስላም ይግባኗቸጥ/2
የልደነት መዝሙር

የግንዘብ ጥያቄ

- የልደነት ገዢ መዝሙር ኪምራቸጥ ተወቃለቸጥ?

እረ ለደኩ ለደኩ
 እንዲውት በጣም
 ከእንግዲህ ለደነት
 ተመለስ እይመጠም
 ለደኩ ለደኩ×2
ማርና ወተቱ

የልደኝ መዋጭ

ይህን መዋጭ ለመሆዎት ጠያቁና መሳሽ ያስፈልጋል:::
ስያቁው በፍጥነት በመደግኞም ይጠይቷል መሳሽናም
በፍጥነት ይመለሳል:: በእሱ መከከል የተሳሳተ መልስ
የሚሰጥ ለደ ይሳቀበታል::

ለምሳሌ፡ የሚከተሉውን ተጨውቱ ከዲር እንሰሳት ወጪ
የመለስ ለደ ይሳቀበታል ማለት ነው::

ስያቁ፡ እንሰሳት

መሳሽ፡ የዲር እንሰሳት

ስያቁ፡ ምን ምን?

መሳሽ፡ ፍብ

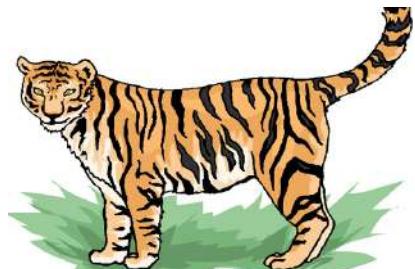
ስያቁ፡ ምን ምን?

መሳሽ፡ እንበሳ

ጥያቄ: ፈጻን ፈጻን?

መሳሽ: ነበር

ጥያቄ: የሚበላ

መሳሽ: ፈጻን

ጥያቄ: ፈጻን ፈጻን?

መሳሽ: እንደሸራ

ጥያቄ: የሚመጣ

መሳሽ: ወሱ

ጥያቄ: ፈጻን ፈጻን?

መሳሽ: ተያይ

አምስጥ 7

- በአካባቢያዎች የምታውቁትን ማንኛውንም የልጋዎች አለዋል ተመወቂ!

3.1.2. ተረት ተረት

የእምነት የእለን ተረት በዚ የእርሱ አራዊቶች በማሳተፊ
ይነግረቻል፡፡ ሁሉቱ ተረከዣኝና አንዳንድ እንሰሳት
ይህንን ተረት ያነግሩናል፡፡

ሁለቱ ተረከዣኝ

እርከምና እለ.

እለና ቅሬ

ԴԱԿԹԱՐ

ՓՇՔՈՎՈՒ

ՀԱՇՈ

ԹՅՖԱ

ՈՒ

የወደፊት አለሁ?
የወደፊት አለሁ?

በእርስ ወሰን በዘመ
አይደም እለሁ

በወደፊት በደንጋጌ
ተስፋድ ተቃዋሚ
ከደቃጋው

እኔ በእርስ እና መብረቱ
አይደም እለሁ

እኔ በለታቸውን መብረቱ
አይደም ::የማንኛለውንም
አንመኝም

እለ በረሱም ተንቀሳ እንዲሁ አለ

በኩር መኖር በጣም ስልቻቻቻ
ስለዘህ ወና ወደ ስማይ
እንዳታውሰድና መመሩ አለበት

(በዚህ ጊዜ ወና እንዲጠማኗ ወደ አነስ መጣች) እለም
ወናን አያቃ ተደንቀቃ

ወናቱ የሰማይናና የምድርን
ድንቅ ካሬቸ እንዲይ ወደ ስማይ
መሰረድና አለቸት

ተደ በዚህ አይነት ነገር ላይ ገንዘብ
አልቻልም

በዚህ መከከል እርትራው መጠን

እርትራው አሳይሁ ወደፊጣይ እንደበር አግባቶ

እርትራው አይ አንድ በጣም ስለምት-ከብድ
አግባቶ አልቻልም በኩታ ሆኖ

በመቀበላ እርግብ መጣች

እርግብ በለማይ ላይ እንደሰር አገራር

ተይ እንደ ከንፃ የለሽም ለመ-በረጋም
አልተፈመርሽም

በለ ትታት ሂድቅ በዘሱ ገዢ ቅሬ መጣ

ՔՆ. ՀԵՂԻՆ ՈՒԾՊԵ ԴԵ ՀՅԵՔՈԾ ՀԵՐԴ

ՀԱՅ ՀՐԱՄԱՆ

ՀԱՅ ՄՅ ԴԵ ՀՅՈՒՔ ՄԱՌԱԾ ԷԹԱԼ

ՀԱՅ ՈՐԴՅԱ ՀԵՐԴ

፲፶ ወደ መራት ለቀቃት አለም በጣም ተነድጋ አለቀበታ::

3.1.3. እንቅቅልሽ

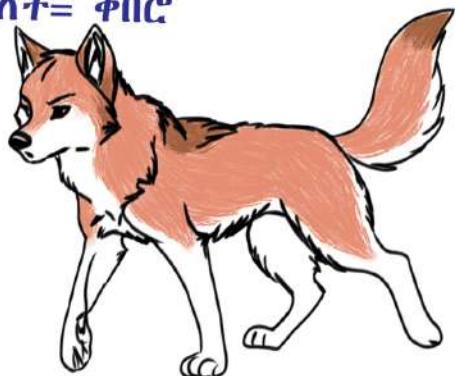
1. አጥቃን ካፍታ ለውጭ የምታይ= እንሰራ.

2. መዋት አይቻት ማታ እጣንት= መሄ

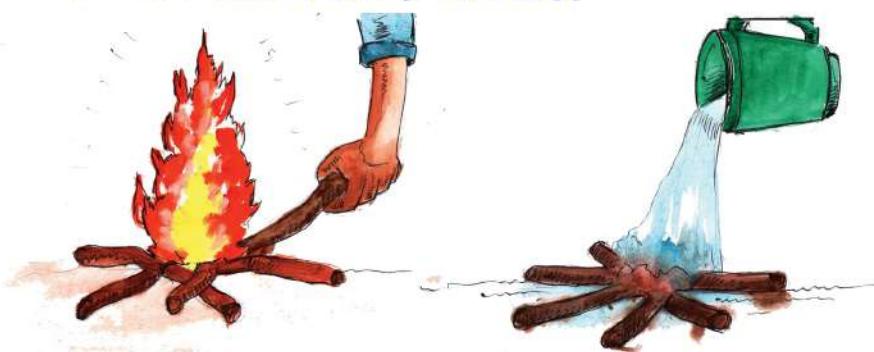
3. መሬት ትሬጣለች ወሳኔ ትመስላለች= ቅበደ

4. ሁይወት ያለው መ-ት የሚሽከም
መ-ት ሁይወት ያለውን የሚሽከም=
እረሰና ካርቶ

5. ለጠላ ይደናል ለጠጥ ይሞታል= እሳት

6. አይን ያለው አጥንት የለለው = እንደሸ

መልመክ ክፍል 1

1. በአካባቢያዎች የሚታወቁ እንቀቂልኝና
ከንድኖችዎች ጋር ተጠወቃ!

3.2. የእካባቢ ቅልጣት

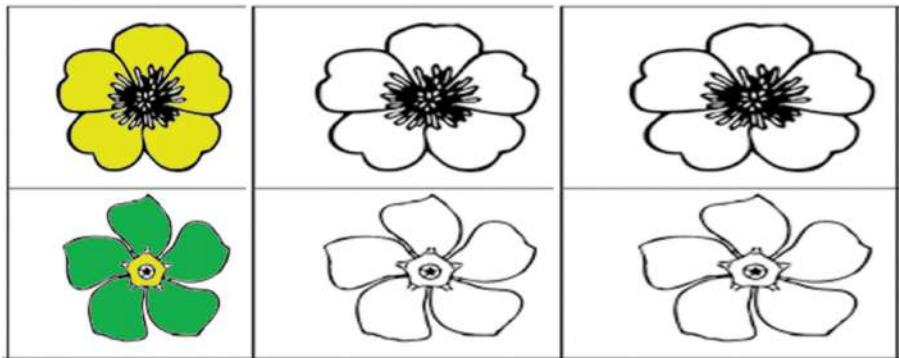
የእካባቢ ቅልጣት ማለት በእካባቢ የሚገኘ የተፈጥሮ እና
ሰው ሲሆን ቅልጣት ማለት ነው:: በእካባቢያዎች የሚገኘ
የተፈጥሮ ቅልጣት ወሰጥ ተቍቶች የእድገት ቅልም፣ የበት
እስከታ፣ የፋር እራዋት፣ የወይም፣ የእራር እይነቶች፣ የሰው
ሲሬን ቅልቀሰት ቅልጣት እንደ ለብሉ፣ መከና ዓይነ
የመሳሰሌት ዓይነዎች::

3.2.1. የተለያዩ አበበት ቅልጣት

መልመድ 2

የሚከተሉትን ስልጠኞች ከሳላም ከሳላም በጽሑፍ የመጀመሪያውን
ቀለም በማየት ቅበታ፡፡

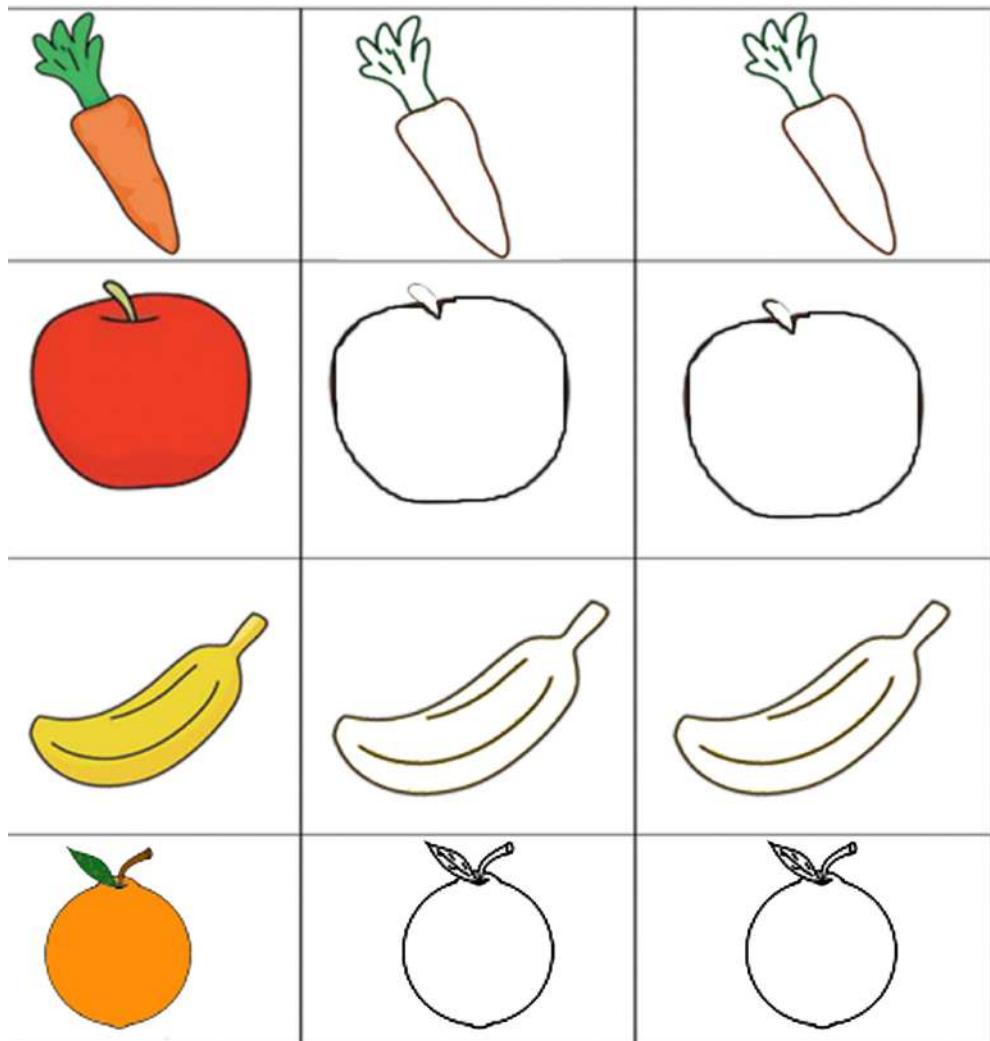

3.2.2 የእትካልትና የፋይናኩር ቅብጥ.

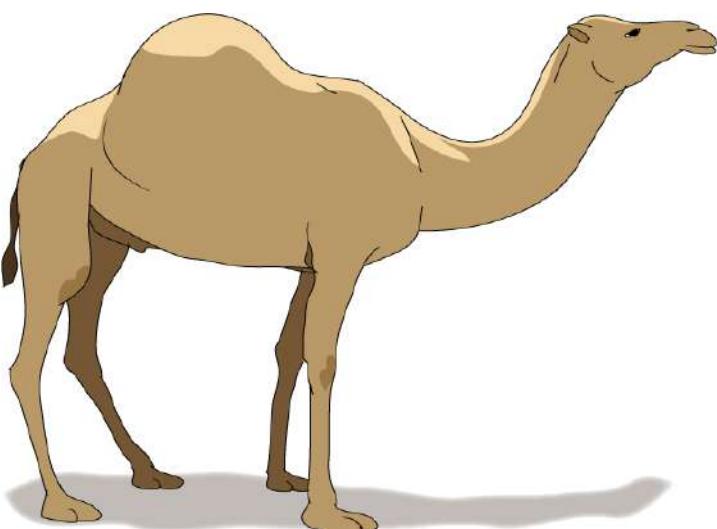

መልመድ 3

የሚከተሉትን ስልጻች ከነደሩትሸው በታላ የተቀበሉትን
እያምናው እመሳሳይቸው ቅዱ!

3.2.3 የበት እንሰሳት ቁለማት.

3.2.4. የእባ ገኩ እና የእርሃንያ በፊራራዊ ክልላዊ መንግስት ባንዲራ ቅለማት

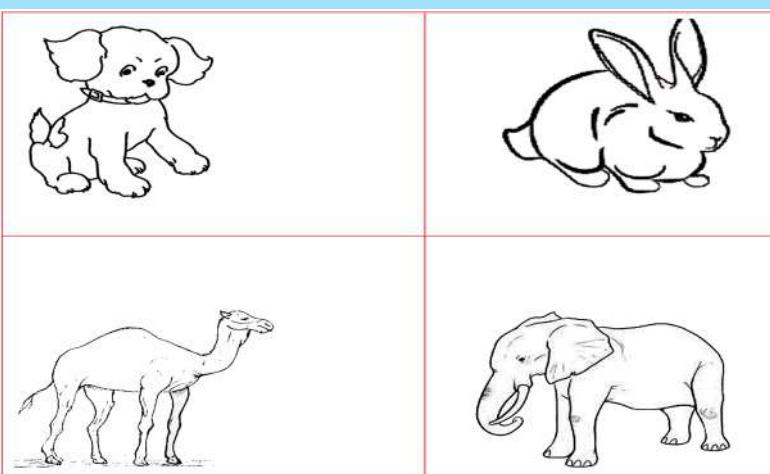
የእባ ገኩ ባንዲራ

የእርሃንያ በፊራራዊ ክልላዊ መንግስት ባንዲራ

ሙሉሙያ 4

ከዚህ በታች የተሰጠትን ሰነዶች ነደሩታሁ የምትፈልገትን
ቀለም ቅበ!

ዶክኬኑ 4

የሰነ-ጥበት ማረከት

4. አስደናቁ የባህል ክንውን

4.1. የበተሰብ መዝመርና ወጪዎች

ተግባር 1

1. እስከ አሁን ከተማራቸዋቸው መዝመርና ወሰጥ
ምን ምን ታስታውሳለሁ?
2. ከመዝመሩና አንዳን በከፍል ወሰጥ ካወጣ:::

ተግባር 2

እስከሁን የተማራቸዋቸትን መዝመር ክውጥዎች የሆኑ ማሳያል ትኩላለሁ? ሁሉት ምረጋገጫ ከተለማመካቸሁ
በኩል ለከፍል ተማረቸዋል እናይ!

ተግባር 3

ከምታውቁት መዝሙር ወሰን በይበልጥ የምታደንቀትን
ለመፈጸም ጥሩ ይገኘ!

እንደ መዝሙር እድናቀት እንዲያገኢ:-

1. መወዳድር አለበት::
2. ፖሮ መልካት ማስተላለፍ አለበት::
3. ለሰው የሚመች እና
4. የሚይዘንው መሆኑ ይኖርበታል::

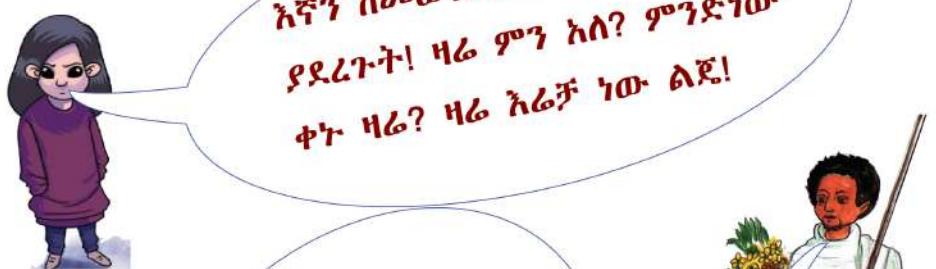
4.2. የበተሰብን የሰራ ፍርማ በድራማ መልካ መግለጫ

4.2.1 በተሰብ በእራቻ በአል ሌይ የለታውን ፍርማ እስመስላለ መጭዬት

የዘመኑ ተምህርት ወና ትክረት የባህል ከንዋጥናን ማደኑቁ
በመሆኑ የበተሰብን ፍርማ እስመስላለ መጭዬት ለሉ ባህላችሁ
እንደትመሩ የሚያግኘችሁ ነው:: እናንተም በእራቻ በአል ሌይ
በተሰቦችሁ የሚከውኑትን ክዋኑ እስመስላችሁ ተጭዬቱ!

ህግኑት መዋት ከእንቅልሩታው ተነስተው አይኖቻውን እያሻሽል
ውደ ወጪ ስወጪ እናትና አባታቸው በባህል ለብለ አገጣው·
አር በእችቶች ይዘው ይደረግ::

ነጂዥቻቻንም በበሱ ልብ ተመው
እየጠበቀን ነው፡፡ እና እንዳደ

ወንጀቶ ሌቶች ነጂዥቻቻው ይመጣሉ፡፡

ለደንብ አምስትና ስውር መመሪያው ያላ አግባብ የገባ ነው
ይወጥ እንዲሆም መቻል ሌይ ያለው የህግናቱ ስሳል
ከእናቅልና ገና የተነሰ ልደች አይምስልም ቤታንስ በለላት
ለበት ቤታንስ የበለጠ ጥሩ ይሆናል

የእራቸ መዝሙር

ተግባር

የእራቸ መዝሙር መምህራኝና ስያሌጣንና ተከራካሪ
በመስጠት ተለማመክና:: ከዘመና ከበድናቸው አባላት
እንዲ እንደ መሬ ለለምቸቸው ተቀባዩ ሆኖቸው ከዚህት::

መሳሌዎች

1. በአካባቢያቸው የሚደረግ እንዲ የባህል ከንዃት
አስመዳለቸው ተጨመሩ!

4.3 የበታሰብ ስልሏል

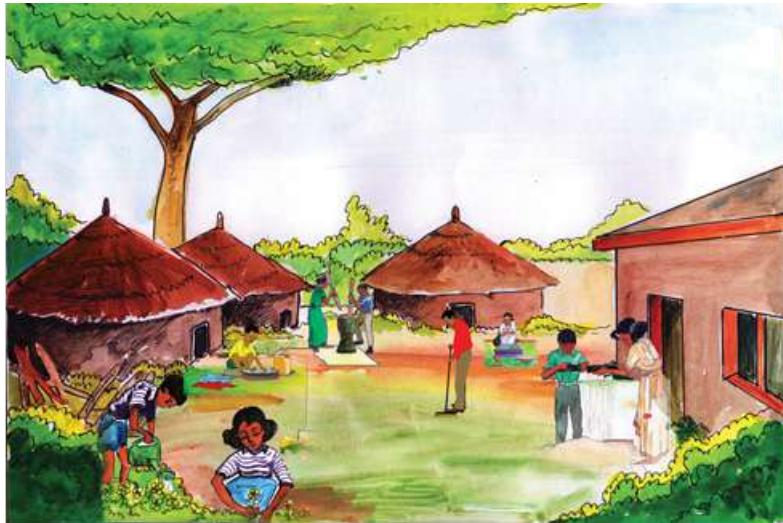
4.3.1 የበታሰብ አባላት በስልሏል

የበታሰብ አባላት ባንድነት ምግባር ስመገበ

የበታሰብ አባላት የበት ወሰጥ ስራውናን ሰተጋገዘ

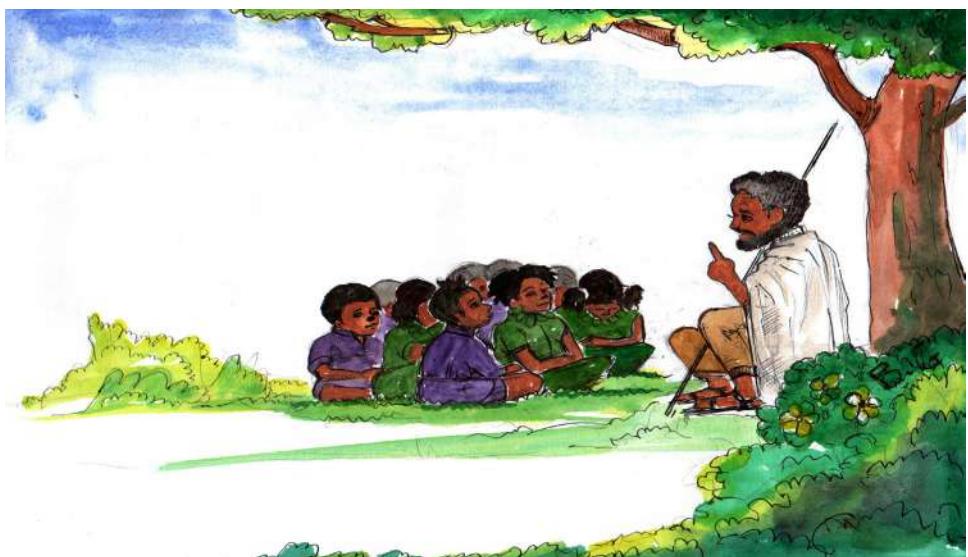
የበታሰብ አባላት የተለያዩ ስራውችን ስስሩ የሚያሳይ ስዕል

የበታሰብ አባላት በኋላ ለማከበር የባህል ለበስ ለበስው.

በተሰበ እራች በፊል ለማከበር ሰረዳ

እሮምንት እንደሆነ ስር ተቀምጧው ለቻቻን ተረት ተረት
ስያስተምሩ.

በተሰበ ለፈጸምው ታሪክ ሲኖሩ

ዶክኬም 5

የሰነድዎች ተፈጻሚነት

5.1. በበድን በመዘመር የሮስን ተፈጻሚነት ያለው
ማሳደግ

5.1.1. የህንጻ መዝመር

የግንባብ ጥያቄ

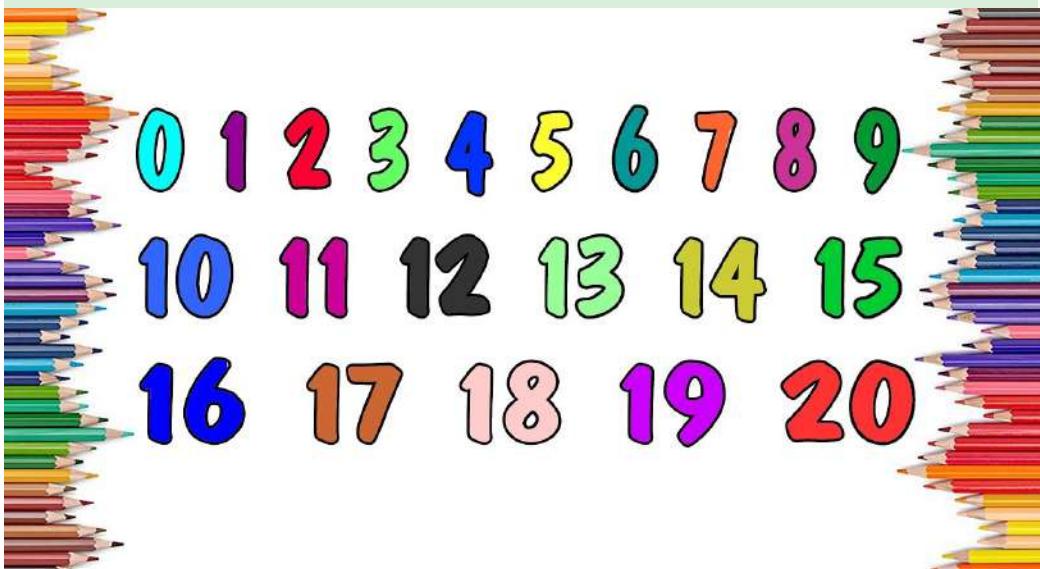
የህንጻ መዝመር ተወቃለቸዋል? መምህራቸዋል
የመረጃዎች ተፈጻሚነት መዝመር አገልግሎት::

5.1.2 የቀጥርና የውሃት መዝመር

የግንዘብ ጥያቄ

1. የቀጥርና የውሃት መዝመር ስለመሩ ሲምታታሁ ታወቂለታሁ?
2. ቁጥር መቅጠር ተሻላገታሁ?

30...40....50...60...70...80...90...100.

3. የአመቱን ወሃት መናገር ተሻላገታሁ?

መስከረም፡ ጥቅምት፡ ህክም፡ ታህሳስ፡ በለን እንደሰለን

ተግባር

መምህራታሁ እረንጋድ መመሪያ የሚለውን
መዝመር ስለምራሌታሁ እየተከተለታሁ ተለማመዳቸ፡፡
ከዘመም በበድን በእንደነት ሆኖ፡፡

አረንጻዶ መርመራቶ መዝመር

አሰር	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ኮተክ ይቀራል፡
ከተክ	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ስምንት ይቀራል፡
ስምንት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ስባት ይቀራል፡
ስባት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ስድስት ይቀራል፡
ስድስት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር እምነት ይቀራል፡
እምነት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር እራት ይቀራል፡
እራት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ስሳት ይቀራል፡
ስሳት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር ሁለት ይቀራል፡
ሁለት	አረንጻዶ መርመራቶ በግድግዳ ሌይ
ድንገት	አንዳ ወደቀ በአበር አንድ ይቀራል፡፡×2

5.1.3. የሚያጠቃና ክሰታ መዝሙር

የሚያጠቃና ክሰታ መዝሙር

የሚያጠቃና	ዘመን ክሰታ አለጀ
አንድን ሰላም	ስምንት ቅናጀ
የሚያጠቃና	ስምንት ክሰታ አለጀ
አንድን ሰላም	ስባት ቅናጀ
የሚያጠቃና	ስባት ክሰታ አለጀ
አንድን ሰላም	ስድስት ቅናጀ
የሚያጠቃና	ስድስት ክሰታ አለጀ
አንድን ሰላም	አምስት ቅናጀ
የሚያጠቃና	አምስት ክሰታ አለጀ
አንድን ሰላም	አራት ቅናጀ
የሚያጠቃና	አራት ክሰታ አለጀ

አንዳን ስለጋ ሰሰተ ቁኔታ
የሚያማማውኑ ሰሰተ ክስቶ አለታ
አንዳን ስለጋ ህሰተ ቁኔታ
የሚያማማውኑ ህሰተ ክስቶ አለታ
አንዳን ስለጋ አንድ ቁረን
አንድ ክስ አለችን የታምር በጣም
በደንብ ይሆ኏ለሁ እወሰን ኮይ አትወጣም ::/x2

5.1.4. የበት እንሰሳት መዝሙር

የበት እንሰሳት ይዘምራል.
ደምግኝውን ያስማል 2x

ድመት ተዘምሮለች
ማያወጪ ማያወጪ ተሳለች
ወተት ተገኘሚለች

የበት እንሰሳት ይዘምሮለ
ድምግቶውን ያስማለ 2x
መጀም ተጨሙለች
መው መው ተሳለች
እጥንት ተፈረጥማለች

5.1.5. የንዑስና አጠቃላፊ መዝሙር

ዘዴታውን ተከራክር መወካም በት እንዳለን

እቅዱን ፈጻሚ
ታጥበን በሳሙኤል
የርሳሽን ያግሞ እናወዳድ
ቀርሳሽን እንበላለን
ፈጻሚያን አመሰግነን 2x
ከዘመኑ እንግተን በርሳሽን
ትምህርት በት እንዳለን
ይህን ሁሉ እንከውናለን 2x

5.2. የታረክዎች በታወቂ ግንኙነትና ትግበራ

የቦድን ግዢዎችን ወሰሉ መመወት

በዚህ ምክራኑ ወሰኑ ከዚህ በፊት እንደተማርችሁት
የትወና ይርምሱ እንደማከተለው ፈርጻለታቸል:: በዚህ
ዕሁኑ ሌይ ተመሳሪታቸው ስዕ ገዢ በሙቀድና ተለማሙዳ!

ለምሳሌ: የእስተማርን ይርማ ወሰዶ የማማዕወተው/
የምትማዕወተው እንደ መምህር በሙሉበት መካከል
በማድረግ፣ መመሪ፣ የስተር እና ፍሽነ በሙያኑ ተማሪዎች
ወደ ከፍል እንዲገቡ በሙጥራት ይቻምር/ትቻምር

መምህር: (ፈሽነ በሙንካት) ወደ ከፍል ይገቡ

ተማሪዎች ከፍል ካገቡ በኋላ

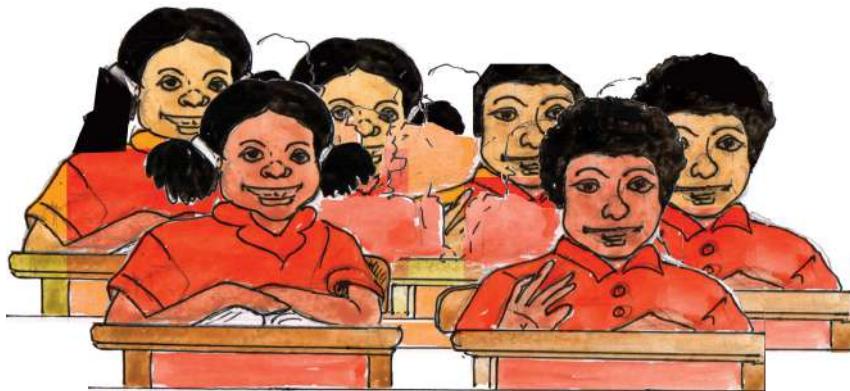

መጥህር/ት: ሌንጻ ደበተሱን ለምን አታዥባቸው?

ለንጻ: እበት ካው ያለው.

ሁሉም የከናፈል ተማሪዎች ይሳይሉ.

**መምህር/ት፡ እናንተ ስለ አይማሱ ታሪክዎች
ተምረናል.**

እስቴ ዘዴ መልሰን እናስታውስ?
እኔ እኩምርለዋልሁ! እናንተ ይግባኝ
ለብድናቸው ገንዘብ

መምህር/ት፡ አይማሱን እንብራለን 2x

ቦድን 1: ታሪክ በታምህር እንሰጣቸለን

መጥህር/ት: ከወለደ እንደምራሌለን

ቦድን 2: የከምሳ ጥሩ በተመንግለት እንሰጣቸለን

መጥህር/ት: በዘመኑ ደመኑ እንሆና

ቦድን 1: የአባይናርን በተ መንግለት እንሰጣቸለን

መምህር/ት፡ ወደ አርሳ ሂደን አኖራ እናያለን

ቦታ 2፡ የአኖራ ህውልትን እናያለን

መምህር/ት፡ ባለ ባልየ እንሃዳለን

ቦታ 1፡ ድራ ሆቴ ሁኔታን እንሰጣቸለን

መግለጫ/ት: ሁሉጊ የፌቅር አገር እንደሸሎን

ሁለም ተማሪዎች: የጨረሰዋን ህውሳት እንሰነድለን

ወደ አረር ሂደን ፕሮጀክት እንሰነድለን

ሁለም ተማሪዎች: ፕሮጀክት የንብረት እንከራለን

5.3. የቻራኩ በታወቂ በስልክ

የከምሳ ጥርጓ ቤት መንግስት

የአባ ፕሮጀክት ቤት--መንግስት

ደንብ ገዢዎስናን

የደንብ ገንዘብ

የሚለንቅ ህውልት

የአጥል ህውልት

የእባ መ-ቤ አዲስአበባ

ለግራፍት በየምኑናኝ ያለ ስእሎታ መጠን ተመጣዋኝ
ከይደለም እንዲ ታልቁ እንዲ በጣም ታ-ንሽ ነው ይህ ይቀ
መዕሁኑ ወብት እንዳይኖሩው ስለሚያደርግ በተቋላ መጠን
ቻመጣዋኝ በሆነ::